

به نام خدایی که خود، شاعر است		
سوال‌ات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها
تاریخ امتحان: دی‌ماه	طراح: یاری	
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه	
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳	
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)	
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	

ردیف	سؤالات صفحه اول	نمره
	الف) قلمرو زبانی (۲ نمره) معنی واژه، املائی واژه و دستور	
۱	در عبارات و اشعار زیر، معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) زَنخْدان فرو برد چندی به جیب / که بخشنده، روزی فرستد ز غیب ب) امیر را به کشتی دیگر رسانیدند و نیک کوفته شد و پای راست افکار شد. ج) این چه سر است که خاک ذلیل را از حضرت عزت به چندین اعزاز می‌خوانند.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	برای واژه مشخص شده مصراع «درد گنج راحت است، از مرده یابی طبع را» یک برابر معنایی از بیت زیر، بیابید: « پرورده عشق شد سرشتم / جز عشق مباد سرنوشتم »	۰/۲۵
۳	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) به زیر باره می‌نالید از درد / سوار / زخم‌دار - ضخم‌دار / نیم‌مرده ب) هنگامی که بهاء‌ولد (مناصک - مناسک) حج را به پایان برد، به طرف شام روانه گردید.	۰/۲۵ ۰/۲۵
۴	در هر یک از عبارات زیر، یک غلط املائی وجود دارد، آن را پیدا کرده و اصلاح کنید. الف) امیر را بر زیر تخت با پیراهن توی، مخنغه در گردن و عقدی همه‌کافور نشسته دیدم. ب) چون موسم حج رسید برخاست / آشتی طلبید و مهمل آراست	۰/۲۵ ۰/۲۵
۵	در گروه کلمات زیر، دو غلط املائی وجود دارد؛ آن‌ها را پیدا کرده و شکل صحیح هر یک را بنویسید. (هزاهز و غریو - منبع بی‌شاعبه - الطاف الوهیت - فروغ خرگه - نهیب و سفیر - محجوب و پوشیده - امواج سیماب‌گون)	۰/۵
۶	در دو مورد از گزینه‌های زیر، غلط املائی وجود دارد؛ آن‌ها را علامت بزنید: الف) دربار از درون در تب و تاب و التهاب بود. فکر حمله روس بختک‌وار روی دربار چنبره زده بود. ب) حق تعالی چون اسناف موجودات می‌آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام به کار کرد. ج) چون یاران مولانا به آزار شمس برخاستند، عزم کرد دیگر به این شهر پُر غوغا باز نیاید. د) خانه کهن سالی بود و بر سر هم نکبت‌بار، عاری از هر گونه امکان آسایش.	۰/۵
۷	در بیت زیر، نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. « در یاب که مبتلای عشقم / آزاد کن از بلای عشقم » (مبتلا:): (م در مصراع دوم:)	۰/۵
۸	نوع پیوند موجود در بیت « جای دل است کویت ز آنجا مران به جورش / بگذار تا دل من بر جا بود همیشه » کدام است؟ الف) پیوند هم‌پایه‌ساز ب) پیوند وابسته‌ساز	۰/۲۵
۹	معنای فعل «شد» در «شدم به موزه مصر و ز عهد عاد و ثمود هزار وصله فرعون باستان دیدم» چیست؟	۰/۲۵
۱۰	در موارد زیر، رابطه‌های معنایی (ترادف - تضاد - تضمین - تناسب) را مشخص کنید. الف) غزل و شعر: (ب) استکان و قوری: (ج) افراط و تفریط:	۰/۷۵
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوال‌ات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: دی‌ماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		سال تحصیلی:
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)		تعداد صفحه: ۴
			مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	سؤالات صفحه دوم	نمره
۱ ۱	با توجه به بیت «استادِ غزل سعدی است، نزد همه کس اما / دارد غزلِ حافظ، طرزِ غزلِ خواجه» درستی یا نادرستی را تعیین کنید:	
	الف) در گروه اسمی «استادِ غزل»، واژه «استاد» شاخص است.	درست ☐ نادرست ☐
	ب) در گروه اسمی «طرزِ غزلِ خواجه»، واژه «طرز» هسته است.	درست ☐ نادرست ☐
۱ ۲	در متن زیر، یک نقش تبعی «معطوف» و یک «بدل» بیابید.	
	«ما پرندگان را نیز پیشوا و شهرباری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، آشیان دارد.» (.....)	۰/۵
۱ ۳	بیت «نهان می‌گشت روی روشن روز / به زیر دامن شب در سیاهی» را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی، مرتب کنید. (.....)	۰/۵
۱ ۴	جمله زیر، معلوم است؛ آن را مجهول کنید.	
	«ما ماهِ رخت را به دو عالم نفروشیم» (.....)	۰/۷۵
۱ ۵	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) تاریخ ادبیات، حفظ شعر و آرایه‌های ادبی در جدول زیر، مشخص کنید که هر یک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام نویسنده یا شاعر گروه «ب» است.	
	گروه الف	گروه ب (* دو واژه اضافه است)
	بهارستان / زندان موصل	مجید واعظی / کامور بخشایش / سعدی / جامی
	(.....)	
۱ ۶	«غزلیات شمس» اثر کیست؟ الف) شمس تبریزی ☐ ب) نجم‌الدین رازی ☐ ج) محمد مولوی ☐	۰/۲۵
۱ ۷	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید.	
	«در امواج سند» از «حمیدی شیرازی» و «اسرارالتوحید» از «محمد بن منور» است.	درست ☐ نادرست ☐
۱ ۸	مصرع اول بیت «.....» دید یکی عرصه به دامان کوه ☐	۰/۲۵
	شاهد آن روضه فیروزه‌فام «کدام است؟» (ب) نادره کبکی به جمال تمام ☐	
۱ ۹	مصرع دوم بیت «زاغی از آن جا که فراغی گزید ☐	۰/۲۵
	الف) رخت خود از باغ به راغی کشید ☐	ب) بر قدم او قدمی می‌کشید ☐
۲ ۰	مصرع دوم بیت زیر را بنویسید.	
	ای آفتاب حُسن، برون آدمی ز ابر ☐	۰/۵

ادامه سؤالات در صفحه سوم

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوال‌ات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: دی‌ماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		سال تحصیلی:
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		تعداد صفحه: ۴
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)		مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	سؤالات صفحه سوم	نمره
2 1	آرایه مشترک بیت‌های زیر، «تشبیه» است یا «متناقض‌نما»؟ یک دلیل بنویسید. «کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق حاصل ذوق و هنر، خون جگر بود مرا بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی» این هم از بی‌هنری‌های هنر بود مرا	۰/۵
2 2	با توجه به «در آن دریای خون، در دشت تاریک / به دنبال سر چنگیز می‌گشت» به پرسش‌ها پاسخ دهید: الف) «دریای خون» استعاره از چیست؟ ب) «سر» مجاز از چیست؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
2 3	آرایه ادبی کدام گزینه در بیت «فرزند عزیز را به صد جهد / بنشانند چو ماه در یکی مهد» وجود ندارد؟ الف) مجاز ب) نماد ج) اغراق د) استعاره	۰/۲۵
2 4	در مصراع دوم بیت «چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر / چه باشی چو روبه به وامانده، سیر؟» ادات تشبیه و وجه‌شبهه را مشخص کنید.	۰/۵
2 5	در عبارت «در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم.» یک نمونه جناس مشخص کنید.	۰/۲۵
2 6	بیت زیر را از نظر کاربرد آرایه‌های ادبی بررسی کنید. (۲ مورد) «به ترانه‌های شیرین، به بهانه‌های زرین / بکشید سوی خانه، مه خوب خوش لقا را»	۱
2 7	ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.	
۰/۵	الف) گرم ورزد آن سر، که مغزی در اوست	
۰/۵	ب) این صلت فخر است.	
۰/۵	ج) بسوزم خانمان‌هاشان به شمشیر	
۰/۵	د) گنجه با واپسین رمق‌هایش، نفس می‌کشید.	
۰/۷۵	ن) برداشته دل ز کار او بخت.	
۰/۷۵	و) سر نشتر عشق بر رگ روح زدند.	
۰/۷۵	ه) مردم روزگار بر تقوا و زهد جلال‌الدین متفق بودند.	
۰/۷۵	ی) خاله‌ام تمکن داشت و خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت.	
ادامه سؤالات در صفحه چهارم		

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالیات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: دی‌ماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		سال تحصیلی:
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)		تعداد صفحه: ۴
			مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	سؤالات صفحه چهارم	نمره										
۲۸	مفهوم کلی بیت « برو شیر درنده باش، ای دَغَل / مینداز خود را چو روباه شَل » کدام است؟ الف) ترک تنبلی ☐ ب) توکل بر خدا ☐	۰/۲۵										
۲۹	کدام عبارت، به شکل مستقیم، موضوع « قناعت » را بیان می‌کند؟ الف) آنچه دارم از اندک‌مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم. ☐ ب) چون پادشاه را سلامت یافتند، خروش و دعا بود از لشکری و رعیت و چندان صدقه دادند که آن را اندازه نبود. ☐	۰/۲۵										
۳۰	در «هر لحظه، از خزاین غیب، گوهری، در نهاد او تعبیه می‌کردند.» مقصود از «گوهر» چیست؟ (.....)	۰/۲۵										
۳۱	با توجه به عبارت « این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط، قلم درنهاد. » به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:											
۰/۵	الف) مقصود از «این مرد» چه کسی است؟ (.....) ب) «دبیر کافی» به چه معناست؟ (.....)											
۳۲	هر یک از بیت‌های ردیف اول با کدام یک از مفاهیم ردیف دوم، مطابقت دارد؟											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف اول</th> <th>ردیف دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>بیت</td> <td>مفهوم</td> </tr> <tr> <td>الف) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه ما</td> <td>برتری سیرت بر صورت</td> </tr> <tr> <td>ب) تو ز قرآن، ای پسر، ظاهر مبین / دیو، آدم را نبیند غیر طین</td> <td>مرگ پایان زندگی نیست</td> </tr> <tr> <td>ج) کدام دانه فرورفت در زمین که نرست / چرا به دانه انسانیت این گمان باشد</td> <td>فداکاری</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف اول	ردیف دوم	بیت	مفهوم	الف) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه ما	برتری سیرت بر صورت	ب) تو ز قرآن، ای پسر، ظاهر مبین / دیو، آدم را نبیند غیر طین	مرگ پایان زندگی نیست	ج) کدام دانه فرورفت در زمین که نرست / چرا به دانه انسانیت این گمان باشد	فداکاری	
ردیف اول	ردیف دوم											
بیت	مفهوم											
الف) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه ما	برتری سیرت بر صورت											
ب) تو ز قرآن، ای پسر، ظاهر مبین / دیو، آدم را نبیند غیر طین	مرگ پایان زندگی نیست											
ج) کدام دانه فرورفت در زمین که نرست / چرا به دانه انسانیت این گمان باشد	فداکاری											
	(.....)											
۳۳	شاعر در ابیات زیر، چه کسی را و با چه ویژگی‌هایی وصف می‌کند؟ « چه اندیشید آن دم، کس ندانست چه آتش در سپاه دشمن افتاد که مژگانش به خون دیده تر شد ز آتش هم کمی سوزنده تر شد »	۰/۵										
	(.....)											
۳۴	مفهوم بیت زیر را با نگرش خویشان مجنون و چاره‌سازی آنها در درس « پرورده عشق » مقایسه کنید. « یک‌بار هم ای عشق من از عقل میندیش / بگذار که دل حل بکند مسئله‌ها را »	۰/۵										
	(.....)											
	(.....)											

شادی، رادی و آزادی شما را آرزومندم

پاسخ تشریحی آزمون ترم اول

در صفحه بعدی آمده‌است

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالیات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: دی‌ماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		سال تحصیلی:
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)		تعداد صفحه: ۴
			مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

پاسخ تشریحی

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه، املاي واژه و دستور

- پاسخ پرسش شماره ۱ الف) زَنخْدان: چانه / ب) افکار: مجروح، خسته / ج) اعزاز: بزرگداشت، گرامیداشت.
- پاسخ پرسش شماره ۲ ک) برابر معنایی واژه «طبع»، واژه «سرشت» است.
- پاسخ پرسش شماره ۳ ک) شکل املاي صحیح واژگان: الف) زخم‌دار / ب) مناسک.
- پاسخ پرسش شماره ۴ ک) غلط املاي عبارت الف) مخنغه: مخنقه / غلط املاي عبارت ب) مهمل: محمل.
- پاسخ پرسش شماره ۵ ک) غلط‌های املاي و شکل صحیح: منبع بی‌شاعبه: منبع بی‌شائبه / نهیب و سفیر: نهیب و صغیر.
- پاسخ پرسش شماره ۶ ب) اسناف: اصناف / ج) برخواستند: برخاستند.
- پاسخ پرسش شماره ۷ ک) مبتلا: نقش مسند / م: نقش مفعول.
- پاسخ پرسش شماره ۸ ک) «تا» پیوند وابسته‌ساز است.
- پاسخ پرسش شماره ۹ ک) فعل «شدم» به معنای «رفتم» آمده است.
- پاسخ پرسش شماره ۱۰ الف) تَضْمَن / ب) تناسب / ج) تضاد.
- پاسخ پرسش شماره ۱۱ الف) نادرست است؛ زیرا استاد کسره گرفته و «هسته گروه اسمی» است. / ب) درست است.
- پاسخ پرسش شماره ۱۲ ک) معطوف: شهریار / بدل: بلندترین کوه روی زمین.
- پاسخ پرسش شماره ۱۳ ک) روی روشن روز به زیر دامن شب در سیاهی نهران می‌گشت.
- پاسخ پرسش شماره ۱۴ ک) ماه رُخْت به دو عالم فروخته نمی‌شود (نشود).

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

- پاسخ پرسش شماره ۱۵ ک) «بهارستان» اثر «جامی» / «زندان موصل» اثر «کامور بخشایش».
- پاسخ پرسش شماره ۱۶ ک) «غزلیات شمس» اثر «محمد مولوی» است.
- پاسخ پرسش شماره ۱۷ ک) «در امواج سند» از «حمیدی شیرازی» و «اسرارالتوحید» از «محمد بن منور» است ✓
- پاسخ پرسش شماره ۱۸ ک) قسمت ب) نادره کبکی به جمال تمام.
- پاسخ پرسش شماره ۱۹ ک) قسمت الف) رخت خود از باغ به راغی کشید.
- پاسخ پرسش شماره ۲۰ ک) کان چهره مُشعشع تابانم آرزوست.
- پاسخ پرسش شماره ۲۱ ک) متناقض‌نما است؛ زیرا در هر دو، مفاهیمی را به کار برده‌اند که جمع شدن آن‌ها ناممکن است.
- پاسخ پرسش شماره ۲۲ الف) دریای خون، استعاره از میدان جنگ / ب) سر، مجاز از وجود شخص.
- پاسخ پرسش شماره ۲۳ ک) قسمت «د» وجود ندارد / واژه «صد» مجاز از زیادی، نماد کثرت و اغراق از فراوانی است.
- پاسخ پرسش شماره ۲۴ ک) ادات تشبیه: چو / وجه شبه: به وامانده سیر باشی.
- پاسخ پرسش شماره ۲۵ ک) بزم با رزم: جناس ناقص اختلافی (ناهمسان).
- پاسخ پرسش شماره ۲۶ ک) ترانه‌های شیرین و بهانه‌های زرین: حس آمیزی / مه: استعاره از معشوق (شمس تبریزی) / واج آرایی مصوّت «-□».

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالیات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: دی‌ماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		سال تحصیلی:
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۹ (ترم اول)		تعداد صفحه: ۴
			مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

پاسخ تشریحی

ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب

پاسخ پرسش شماره ۲۷ الف) انسان‌های عاقل و دانا، کریم و بخشنده هستند.

ب) این هدیه، مایه افتخار من است.

ج) انتقام سختی از مغولان بگیرم و آنان را نابود کنم.

د) شهر و مردم شهر گنجه آخرین نفس‌هایشان را می‌کشیدند و تاب و توانشان تمام شده بود.

ن) شانس و اقبال از مجنون روی برگردانده بود.

و) عشق را همچون نیستری بر رگ روح آدمی زدند و آن را شکافتند.

ه) مردم زمانه مولانا، درباره پرهیزگاری و پارسایی او، هم عقیده و هم سو بودند.

ی) خاله‌ام ثروت داشت و با خوب و بد روزگار به عنوان اراده و خواست خداوند کنار می‌آمد و آن را می‌پذیرفت.

پاسخ پرسش شماره ۲۸ ه) مفهوم کلی بیت « برو شیر درنده باش، ای دَغَل / مینداز خود را چو روباه شل »:

قسمت الف) ترک تنبلی.

پاسخ پرسش شماره ۲۹ الف) « آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت

حاجتمند نیستم. » به شکل مستقیم موضوع «قناعت» را بیان می‌کند.

پاسخ پرسش شماره ۳۰ منظور از واژه «گوهر» در این عبارت، «عشق و محبت» است.

پاسخ پرسش شماره ۳۱ الف) بونصر مشکان / ب) نویسنده لایق و با کفایت.

پاسخ پرسش شماره ۳۲ ه) مفهوم بیت «الف»: فداکاری. / مفهوم بیت «ب»: برتری سیرت بر صورت. / مفهوم بیت «ج»:

مرگ پایان زندگی نیست.

پاسخ پرسش شماره ۳۳ جلال‌الدین خوارزمشاه را با ویژگی‌های شجاعت و تفکر وصف می‌کند.

پاسخ پرسش شماره ۳۴ این بیت، نقطه مقابل تفکر خویشتان‌دان مجنون است؛ زیرا آن‌ها برای عشق در پی چاره‌ای

عقلانه بودند؛ در حالی که این بیت، راه علاج و راه حل مشکلات را عشق می‌داند؛ بنابراین عقل و عشق در تقابل هستند.